

Høringsuttalelse – forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven § 1-14 – fag fra videregående opplæring for elever på ungdomstrinnet

Utdanningsdirektoratet har sendt forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven § 1-14 - fag fra videregående opplæring for elever på ungdomstrinnet på høring. Musikk i Skolen (MiS) har følgende uttalelse:

Musikk i Skolen er positiv til ordningen med at elever på ungdomstrinnet skal kunne velge fag fra videregående opplæring. Vi er imidlertid svært bekymret dersom ordningen kun skal omfatte fagene matematikk, engelsk, fremmedspråk og naturfag. Vi kan ikke se noen god begrunnelse for dette i Utdanningsdirektoratets høringsbrev. At disse fagene har gjennomgående læreplaner eller at det er innenfor disse fagene man til nå har flest erfaringer, burde ikke ekskludere andre fag fra ordningen.

Utdanningsdirektoratets forslag om at ordningen kun skal omfatte fagene matematikk, engelsk, fremmedspråk og naturfag favoriserer nok en gang disse fagene og bidrar til å sementere et mønster der særlig de praktisk- estetiske fagene kommer dårlig ut og marginaliseres i grunnopplæringa. Påstanden må bl.a. ses i lys av forslaget (og bestemmelsen?) om økte kompetansekrav for tilsetning som lærer i fagene norsk, matematikk og engelsk på ungdomstrinnet, gjentatt økning i timeressursene til disse fagene i grunnskolen, satsingen på etter- og videreutdanning der det i estetiske fag rapporteres om store behov, men lave prioriteringer fra skolens side. Lærerkompetansen i estetiske fag er lav i grunnskolen - 28 % av musikk lærerne og 30 % av kunst- og håndverklærerne på ungdomstrinnet hadde ingen utdanning i disse fagene (kilde SSB/ Lagerstrøm (2007): Kompetanseprofil i grunnskolen, 2005/2006). Det er grunn til å anta at mange elever ikke får den opplæringen eller når kompetansemålene i estetiske fag slik som læreplanene forutsetter.

For elever som ønsker å velge studieretninger innefor estetiske fag i videregående opplæring, stilles det krav om faglig kompetanse som måles i egne opptaksprøver. Konkurransen om elevplassene på disse programmene – i særdeleshet musikk, dans og drama – er stor. Karaktergjennomsnittet for inntak er til dels meget høyt og for mange elever blir de faglige ferdighetene som måles gjennom opptaksprøvene avgjørende for om de kommer inn på programmet eller ikke. Det bør åpnes opp for at elever med gode forutsetninger og god fagkompetanse kan få mulighet til å velge fag fra videregående opplæring.

Det har fra kunstfaglige side vært foreslått å opprette særskilte klasser med fordypning i for eksempel dans på ungdomstrinnet. Forslaget er begrunnet i viktigheten av tilstrekkelig tid til øving og utvikling av ferdigheter i tidlige ungdomsår for ungdom som ønsker å satse på høyere utdanning og yrke innen et kunstfag. En slik ordning bør kunne kombineres med muligheten for å velge fag fra videregående skole på ungdomstrinnet.

Direktoratet ber spesifikt om synspunkter på:

1. Hvilke fag ordningen bør omfatte

Musikk i Skolen foreslår at ordningen med at elever på ungdomstrinnet skal kunne velge fag fra videregående opplæring også skal gjelde for de estetiske fagene musikk og kunst og håndverk.

2. Hvilke krav skal stilles til elevene for å kunne delta i ordningen?

Elever som ønsker å delta i ordningen må ha "tilstrekkelig kompetanse" i vedkommende fag, dvs. at tilbud kan gis der eleven/foresatte og skolen er enige om at eleven har tilstrekkelig kompetanse og ambisjoner til å ta et eller flere fag fra videregående opplæring. Innenfor musikk og kunst og håndverk kan dette måles både gjennom karakter i fagene og ved eventuell praktisk prøve. En slik prøve må utformes i samarbeid med den videregående skolen og må innholdsmessig være relevant i forhold til det faglige innholdet som tilbys. I musikkfaget vil det være aktuelt å prøve elevens instrumentale ferdigheter.

Med vennlig hilsen

Signe Kalsnes
Styreleder